

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA TOWARZYSTWA NAUKOWEGO KUL

S u m m a r i u m
45 (65) – 2016

SPIS PUBLIKACJI

Towarzystwo opublikowało następujące pozycje książkowe (32) i czasopisma (66):

1. Ajschylos, *Tragedie II. Oresteja: Agamemnon, Ofiarnice, Boginie łaskawe*, przekład Robert R. Chodkowski, objętość 13 ark. wyd., nakład 500 egz.
2. Amalariusz z Metz, *Dziela. Święte obrzędy Kościoła*, red. ks. Tadeusz Gacia, objętość 30 ark. wyd., nakład 200 egz.
3. Waldemar Bednaruk, *Agnieszka przed Trybunałem* (dodruk), objętość 5 ark. wyd., nakład 150 egz.
4. *Bezpieczeństwo prawne państw demokratycznych*, red. J. Krukowski, J. Potrzeńcz, M. Sitarz, objętość 20 ark. wyd., nakład 400 egz.
5. Cyprian Norwid, *Dziela wszystkie*, t. XI: *Listy 2*, red. S. Sawicki, objętość 32 ark. wyd., nakład 1000 egz.
6. *Dawne z nowym łącząc... In memoriam Mariani Kucala*, red. Joanna Klimek-Grądzka, Małgorzata Nowak, objętość 22 ark. wyd., nakład 200 egz.
7. Kownacki Andrzej, *Czy było warto? Wspomnienia*, objętość 26 ark. wyd., nakład 200 egz.
8. Ks. Czesław Krakowiak, *Sakramenty uzdrowienia. Zagadnienia wybrane*, objętość 7,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
9. Ks. Czesław Krakowiak, *Sanktuaria i pielgrzymki*, objętość 5 ark. wyd., nakład 1000 egz.
10. Ks. Czesław Krakowiak, *Wiara Kościół liturgia*, objętość 12,5 ark. wyd., nakład 150 egz.
11. Jadwiga Kuczyńska, *Kościół farny św. Michała w Lublinie*, objętość 20 ark. wyd., nakład 540 egz.
12. Teresa Leonarda Kuniszewska MSF, *Pedagogia i apostołstwo błogosławionej Bolesławy Lament*, objętość 19,5 ark. wyd., nakład 600 egz.

13. Bp Mariusz Leszczyński, *Horyniec-Zdrój Studia z historii miejscowości i parafii*, objętość 12 ark. wyd., nakład 600 egz.
14. Beata Łubianka, Andrzej E. Sękowski, *Świat wartości uczniów zdolnych*, objętość 15 ark. wyd., nakład 200 egz.
15. Janusz Cyprian Moryc OFM, Ryszard Zajączkowski, *Kulturowy wymiar twórczości Norwida*, objętość 16 ark. wyd., nakład 150 egz.
16. Ks. Sławomir Nowosad, *Moralne konsekwencje wiary. Szkice anglikańskie*, objętość 21 ark. wyd., nakład 200 egz.
17. Ks. Sławomir Nowosad, *Moralne konsekwencje wiary. Szkice ekumeniczne i protestanckie*, objętość 26 ark. wyd., nakład 200 egz.
18. *Prasa Żydów polskich. Od przeszłości do teraźniejszości*, red. A. Karczewska, S.J. Żurek, objętość 25 ark. wyd., nakład 200 egz.
19. Pseudo-Longinus, *O wzniosłości*, oprac. Henryk Podbielski, objętość 10 ark. wyd., nakład 300 egz.
20. Pseudo-Longinus, Pseudo-Arystydes, Anonymus Seguerianus, Aspines, *Trzy greckie stylistyki i dwa traktaty retoryczne z okresu Cesarstwa Rzymskiego*, oprac. Henryk Podbielski, objętość 40 ark. wyd., nakład 500 egz.
21. Agnieszka Romanko, *Mediacja w sprawach administracyjnych w prawie kanonicznym i w prawie polskim*, objętość 21 ark. wyd., nakład 250 egz.
22. Tadeusz Styczeń SDS, *Dziela zebrane. Tom 7: Myśli serca*, red. Alfred Wierzbicki, objętość 14 ark. wyd., nakład 260 egz.
23. *Szkoła Rycerska Kadetów Jego Królewskiej Mości i Rzeczypospolitej*, red. Bednaruk W., Jaszczuk K., objętość 18 ark. wyd., nakład 250 egz.
24. Józef Szumlański, *Wyprawa egipska roku 1798*, red. Ewa M. Ziółek, objętość 4 ark. wyd., nakład 200 egz.
25. Ks. Piotr Wierzbicki, *Współpraca wiernych świeckich z duchownymi w Kościele partykularnym*, objętość 20 ark. wyd., nakład 200 egz.
26. *Wolność Ocalona. Chrześcijańskie światło na ludzkich drogach*, red. ks. Tomasz Adamczyk, objętość 20 ark. wyd., nakład 500 egz.
27. Agnieszka Wysocka, *Architektura i urbanistyka Bydgoszczy w dwudziestoleciu międzywojennym (dodrnek)*, objętość 14 ark. wyd., nakład 100 egz.
28. Agnieszka Zaborowska, *Dostrzegać bezdomność. Bezdomność w perspektywie pomocy społecznej*, objętość 10 ark. wyd., nakład 150 egz.
29. *Zadanie nauczycielskie Kościoła wobec nowych wyzwań*, red. J. Krukowski, M. Sitarz, I. Borawski, objętość 15 ark. wyd., nakład 250 egz.

30. *Encyklopedia Katolicka*, t. XV, dodruk, objętość 150 ark. wyd., nakład 500 egz.
31. *Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców*, t. III, red. M. Sitarz, objętość 17 ark. wyd., nakład 200 egz.
32. *Kościół i Prawo*, 4(2015), nr 2, objętość 17 ark. wyd., nakład 200 egz.
33. *Kościół i Prawo*, 5(2016), nr 1, objętość 18 ark. wyd., nakład 150 egz.
34. *Kościół i Prawo*, 5(2016), nr 2, objętość 14 ark. wyd., nakład 150 egz.
35. *Roczniki Wydziału Nauk Prawnych i Ekonomicznych KUL*, 8-9(2012-2013), z. 1, objętość 33 ark. wyd., nakład 150 egz.
36. *Roczniki Wydziału Nauk Prawnych i Ekonomicznych KUL*, 10-11 (2014-2015), z. 1, objętość 15 ark. wyd., nakład 150 egz.
37. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 10: Nauki o Rodzinie, objętość 17 ark. wyd., nakład 250 egz.
38. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 11: Katechetyka, objętość 13 ark. wyd., nakład 250 egz.
39. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 12: Homiletyka, objętość 8,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
40. *Roczniki Teologiczne*, 62(2015), z. 13: Muzykologia, objętość 8,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
41. *Roczniki Teologiczne*, 63(2016), z. 1: Praca socjalna, objętość 12,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
42. *Roczniki Teologiczne*, 63(2016), z. 2: Teologia dogmatyczna, objętość 21 ark. wyd., nakład 180 egz.
43. *Roczniki Teologiczne*, 63(2016), z. 3: Teologia moralna, objętość 13 ark. wyd., nakład 200 egz.
44. *Roczniki Teologiczne*, 63(2016), z. 4: Historia Kościoła, objętość 14 ark. wyd., nakład 250 egz.
45. *Roczniki Teologiczne*, 63(2016), z. 5: Teologia duchowości, objętość 16 ark. wyd., nakład 200 egz.
46. *Roczniki Teologiczne*, 63(2016), z. 6: Teologia pastoralna, objętość 16,25 ark. wyd., nakład 200 egz.
47. *Roczniki Teologiczne*, 63(2016), z. 7: Teologia ekumeniczna, objętość 20 ark. wyd., nakład 200 egz.
48. *Roczniki Teologiczne*, 63(2016), z. 8: Liturgika, objętość 14,5 ark. wyd., nakład 200 egz.

49. *Roczniki Teologiczne*, 63(2016), z. 9: Teologia fundamentalna i religioznawstwo, objętość 13,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
50. *Roczniki Teologiczne*, 63(2016), z. 10: Nauki o rodzinie, objętość 16 ark. wyd., nakład 200 egz.
51. *Roczniki Teologiczne*, 63(2016), z. 11: Katechetyka, objętość 15,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
52. *Roczniki Humanistyczne*, 63(2015), z. 11: Anglica, objętość 13 ark. wyd., nakład 200 egz.
53. *Roczniki Humanistyczne*, 64(2016), z. 1: Literatura polska, objętość 12,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
54. *Roczniki Humanistyczne*, 64(2016), z. 2: Historia, objętość 9,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
55. *Roczniki Humanistyczne*, 64(2016), z. 3: Filologia klasyczna, objętość 8,25 ark. wyd., nakład 200 egz.
56. *Roczniki Humanistyczne*, 64(2016), z. 4: Historia sztuki, objętość 7,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
57. *Roczniki Humanistyczne*, 64(2016), z. 5: Neofilologia, objętość 10 ark. wyd., nakład 200 egz.
58. *Roczniki Humanistyczne*, 64(2016), z. 6: Językoznawstwo, objętość 11 ark. wyd., nakład 200 egz.
59. *Roczniki Humanistyczne*, 64(2016), z. 7: Słowianoznawstwo, objętość 12 ark. wyd., nakład 200 egz.
60. *Roczniki Humanistyczne*, 64(2016), z. 8: Lingwistyka korpusowa i translatoryka, objętość 10,5 ark. wyd., nakład 200.
61. *Roczniki Humanistyczne*, 64(2016), z. 9: Sinologia, objętość 10,25 ark. wyd., nakład 200 egz.
62. *Roczniki Humanistyczne*, 64(2016), z. 10: Glottodydaktyka, objętość 8,75 ark. wyd., nakład 200 egz.
63. *Roczniki Humanistyczne*, 64(2016), z. 11: Anglica, objętość 14,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
64. *Summarium Societatis Scientiarum Catholicae Universitatis Lublensis Ioannis Pauli II*, 44(2015), objętość 13 ark. wyd., nakład 750 egz.
65. *Roczniki Kulturoznawcze*, 6(2015), nr 4, objętość 12 ark. wyd., nakład 150 egz.
66. *Roczniki Kulturoznawcze*, 7(2015), nr 1, objętość 9 ark. wyd., nakład 100 egz.
67. *Roczniki Kulturoznawcze*, 7(2016), nr 2, objętość 7 ark. wyd., nakład 100 egz.

68. *Roczniki Kulturoznawcze*, 7(2016), nr 3, objętość 15,5 ark. wyd., nakład 100 egz.
69. *Roczniki Filozoficzne*, 63(2015), nr 3, objętość 12 ark. wyd., nakład 250 egz.
70. *Roczniki Filozoficzne*, 63(2015), nr 4, objętość 17 ark. wyd., nakład 250 egz.
71. *Roczniki Filozoficzne*, 64(2016), nr 1, objętość 11 ark. wyd., nakład 220 egz.
72. *Roczniki Filozoficzne*, 64(2016), nr 2, objętość 9 ark. wyd., nakład 220 egz.
73. *Roczniki Filozoficzne*, 64(2016), nr 3, objętość 10 ark. wyd., nakład 220 egz.
74. *Roczniki Pedagogiczne*, 7(2015), nr 3, objętość 16 ark. wyd., nakład 200 egz.
75. *Roczniki Pedagogiczne*, 7(2015), nr 4, objętość 13 ark. wyd., nakład 200 egz.
76. *Roczniki Psychologiczne*, 19(2016), nr 1, objętość 6,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
77. *Roczniki Psychologiczne*, 19(2016), nr 2, objętość 6,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
78. *Roczniki Psychologiczne*, 19(2016), nr 3, objętość 15,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
79. *Roczniki Psychologiczne*, 19(2016), nr 4, objętość 13 ark. wyd., nakład 200 egz.
80. *Przegląd Psychologiczny*, 59(2016), nr 1, objętość 8,5 ark. wyd., nakład 150 egz.
81. *Przegląd Psychologiczny*, 59(2016), nr 2, objętość 9,5 ark. wyd., nakład 200 egz.
82. *Przegląd Psychologiczny*, 59(2016), nr 3, objętość 7,5 ark. wyd., nakład 150 egz.
83. *Przegląd Psychologiczny*, 59(2016), nr 4, objętość 8,5 ark. wyd., nakład 150 egz.
84. *Roczniki Nauk Prawnych*, 25(2015), nr 3, objętość 15 ark. wyd., nakład 250 egz.
85. *Roczniki Nauk Prawnych*, 25(2015), nr 4, objętość 11 ark. wyd., nakład 200 egz.
86. *Roczniki Nauk Prawnych*, 26(2016), nr 1, objętość 13 ark. wyd., nakład 200 egz.

87. *Roczniki Nauk Prawnych*, 26(2016), nr 2, objętość 13 ark. wyd., nakład 200 egz.
88. *Roczniki Nauk Prawnych*, 26(2016), nr 3, objętość 13 ark. wyd., nakład 200 egz.
89. *Roczniki Ekonomii i Zarządzania*, 7(2015), nr 1-2, objętość 18 ark. wyd., nakład 180 egz.
90. *Roczniki Ekonomii i Zarządzania*, 8(2016), nr 1, objętość 16 ark. wyd., nakład 180 egz.
91. *Studia Liturgiczne*, t. 12, objętość 10 ark. wyd., nakład 150 egz.
92. *Studia Norwidiana*, t. 34, objętość 14 ark. wyd., nakład 260 egz.
93. *Roczniki Nauk Społecznych*, 8(2016), nr 1, objętość 11 ark. wyd., nakład 200 egz.
94. Guz Tadeusz, *The Nazi Law of the Third German Reich*, e-book.
95. *Roczniki Teologiczne* 64(2016), z. 1, online.
96. *Roczniki Teologiczne* 64(2016), z. 2, online.
97. *Roczniki Filozoficzne*, nr specjalny, online.
98. *Roczniki Psychologiczne*, nr 1-4, online.

W roku sprawozdawczym Towarzystwo Naukowe KUL opublikowało 98 pozycji wydawniczych o łącznej objętości 1484 ark. wyd. i nakładzie 22 800 egz. (w tym 32 książki o objętości 680,5 ark. wyd. i nakładzie 10 150 egz. – co daje łącznie 580 pkt; oraz 66 pozycji publikacji ciągłych o objętości 803,5 ark. wyd. i nakładzie 12 650 egz.). Ich autorami byli przedstawiciele wielu znaczących środowisk naukowych krajowych i zagranicznych. Łącznie w czasopiśmie opublikowano 644 artykuły, na sumę 7261 punktów, w tym pracownicy naukowcy KUL opublikowali: 288 artykułów, co daje 3675 punktów. Publikacje książkowe dały pracownikom KUL 505 pkt. Łącznie pracownicy naukowcy KUL w ramach publikacji TN KUL uzyskali 4180 pkt.

TARGI, PROMOCJE, KIERMASZE

Towarzystwo zorganizowało lub współorganizowało kilka imprez promujących wydane przez siebie książki:

- ◆ Promocja książki: Agnieszka Karczewska, *Polsko-żydowska republika marzeń. O „Chwilce Dzieci i Młodzieży” (1925-1937)* (19 IV 2015).

19 kwietnia 2016, czyli w Dzień Pamięci o Holokauście i Przeciwdziałaniu Zbrodniom przeciwko Ludzkości, Towarzystwo Naukowe KUL pospołu z Pracownią Literatury Polsko-Żydowskiej KUL, Ośrodkiem „Brama Grodzka-Teatr NN” oraz Gminą Wyznaniową Żydowską w Warszawie – filia w Lublinie zorganizowało promocję wydanej przez TN KUL książki Agnieszki Karczewskiej *Polsko-żydowska republika marzeń. O „Chwilce Dzieci i Młodzieży” (1925-1937)*, poświęconej pamięci redaktor Runy Reitmanowej oraz czytelników „Chwilki Dzieci i Młodzieży”. Spotkanie odbyło się w Sali Czarnej Ośrodka „Brama Grodzka-Teatr NN” na Starym Mieście w Lublinie. Gościem nadzwyczajnym był ks. infułat Grzegorz Pawłowski z Jerozolimy.

Książkę prezentowali specjaliści z dziedziny badań nad literaturą polsko-żydowską: dr hab. Adam Kopciowski (UMCS), dr Ireneusz Piekarski (KUL), prof. dr hab. Sławomir Jacek Żurek (KUL) oraz autorka książki – dr Agnieszka Karczewska (KUL), która czytała również wybrane teksty autorów z „Chwilki”.

Autorka książki, dr Agnieszka Karczewska, literaturoznawca z Pracowni Literatury Polsko-Żydowskiej KUL, postawiła sobie ambitne zadanie napisania monografii pisma, które w szczególny sposób wpłynęło na pokolenie polskich Żydów tworzących po wojnie państwo Izrael. I zadanie to wykonała z niezwykłą pieczołowitością, co podkreślił zwłaszcza prof. Sławomir Jacek Żurek, świadek tych zmagania z trudną materią, zakłęta m.in w mikrofilmach w muzeach we Lwowie i w Jerozolimie. Książka nie jest wszelako tylko wywodem stricte prasoznaw-

czym. Obejmuje co prawda prezentację pisma od jego genezy, przez szatę graficzną, informacje o zmieniającym się nakładzie oraz zmianach w składzie redakcji, linii ideologicznej oraz historiach, które ściśle wiązały się z życiem czytelników i twórców, jednak akcentuje głównie kulturowe i społeczne znaczenie pisma. Pojawiają się także odniesienia do różnorodnych czasopism ukazujących się w Polsce adresowanych do dzieci żydowskich.

Jak napisała recenzentka, podjęty przez autorkę temat sytuuje się w obszarze badawczym, który wciąż jeszcze jest mało zbadany. Czasopiśmiennictwo jest bowiem bodaj ostatnią dziedziną budzącą zainteresowanie naukowców, którzy profesjonalnie zajmują się twórczością dla dzieci i młodzieży. Mimo że ostatnio pojawiły się pewne opracowania monograficzne, to i tak nie zmienia to faktu, że głębsze studia z tej dziedziny są wciąż nieliczne. Wyborem tematu autorka wkroczyła więc na fascynujący, ale zarazem niepewny i grząski, bo interdyscyplinarny, obszar literatury dla dzieci. W takiej sytuacji podjęcie i opracowanie tematu z zakresu czasopiśmiennictwa dla dzieci żydowskich nabiera szczególnego znaczenia.

Stanisław Sarek

Autorka, dr Agnieszka Karczewska, w towarzystwie promotorów jej książki: prof. dra hab. Sławomira Jacka Żurka, dra hab. Adama Kopciowskiego, dra Ireneusza Piekarskiego

- ♦ Promocja książki *Jan Karski – świadek, emisariusz, człowiek* pod redakcją Agnieszki Kasperek, Agnieszki Żmudy i Sławomira Jacka Żurka (Lublin, Trybunał Koronny, 13 V 2016)

13 maja 2016 r. w Trybunale Koronnym w Lublinie przy ul. Rynek 1 miała miejsce uroczysta promocja wydanej przez TN KUL książki *Jan Karski – świadek, emisariusz, człowiek* pod redakcją Agnieszki Kasperek, Agnieszki Żmudy i Sławomira Jacka Żurka. Spotkanie współorganizowali: Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Towarzystwo Naukowe KUL, Pracownia Literatury Polsko-Żydowskiej KUL, Centrum Dialogu Katolicko-Żydowskiego przy Metropolice Lubelskiej, Gmina Wyznaniowa Żydowska w Warszawie – filia w Lublinie oraz Miasto Lublin.

Gości przywitani i w temat wprowadzili ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmann, Prezes TN KUL, i prof. dr hab. Sławomir Jacek Żurek z Pracowni Literatury Polsko-Żydowskiej KUL, jeden z redaktorów książki. Genezę książki i prace nad jej powstaniem zaprezentowała dr Agnieszka Kasperek, jedna z jej redaktorów. Następnie wybrane aspekty poruszonych w książce problemów omówili w interdyscyplinarnym dyskursie: dr Tomasz Kranz z Państwowego Muzeum na Majdanku, dr hab. Hubert Łaszkiwicz, prof. KUL, dr Aleksej Wasiliew z Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej w Lublinie, ks. prof. dr hab. Alfred Wierzbicki z KUL oraz dwoje pozostałych redaktorów książki prof. dr hab. Sławomir Jacek Żurek i dr Agnieszka Żmuda. Uzupełnienie stanowiły wypowiedzi kilku uczestników promocji.

Jak stwierdzają we Wstępie do książki jej redaktorzy, fakt, że rok 2014 został ustanowiony przez Sejm Rzeczypospolitej rokiem Jana Karskiego (właściwe nazwisko – Jan Koziński) sprawił, iż nie tylko w publicznej debacie, ale również w dyskursie naukowym ten kurier i emisariusz polskiego Rządu na Wychodźstwie zaistniał na nowo. Okazało się, że badania nad życiem i różnorodną działalnością Karskiego wymuszają zastosowanie zróżnicowanych metodologii. Jako nietuzinkowa postać interesuje on bowiem nie tylko historyków, lecz także literaturoznawców, filmoznawców, a nawet pedagogów. Pełna analiza dzieła Karskiego wymaga więc spojrzenia interdyscyplinarnego.

Potrzebie tej wychodzi naprzeciw przedstawiana monografia *Jan Karski – świadek, emisariusz, człowiek*, wydana przez TN KUL w ramach serii „Pra-

cownia Literatury Polsko-Żydowskiej”. Jest to zbiór rozpraw naukowych, których autorzy reprezentują różne dziedziny nauki i różne ośrodki akademickie w Polsce i zagranicą – w Niemczech, Francji, Włoszech, Szwecji, Kanadzie i Stanach Zjednoczonych. Autorzy poszczególnych tekstów pokazują Karskiego nie tylko jako twórcę raportu, wysłannika rządu polskiego i świadka zagłady Żydów, ale także jako „zwykłego człowieka”

Stanisław Sarek

Promotorzy książki – od lewej: dr hab. Hubert Łaskiewicz, prof. KUL, dr Aleksej Wasiliew, dr Tomasz Kranz, ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmann, ks. prof. dr hab. Alfred Wierzbicki z KUL, dr Agnieszka Żmuda, prof. dr hab. Sławomir Jacek Żurek i przemawiająca dr Agnieszka Kasperek.

(Kielce, 8 VI 2016; Łódź, 17 VI 2016)

Promocja monografii *Jan Karski – świadek, emisariusz, człowiek* była kontynuowana 8 czerwca 2016 r. podczas imprezy zorganizowanej przez Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Towarzystwo Naukowe KUL, Pracownię Literatury Polsko-Żydowskiej KUL oraz Stowarzyszenie im. Jana Karskiego – Instytut Kultury Spotkania i Dialogu w siedzibie tegoż Stowarzyszenia w Kielcach przy ul. Planty 7. Spotkanie animowali red. Bogdan

Białek, Prezes Stowarzyszenia im. Jana Karłowicza, i prof. dr hab. Sławomir Jacek Żurek z KUL, jeden z redaktorów książki. W dyskusji o książce uczestniczyli ponadto red. Marian Turski z „Polityki” i ks. prof. dr hab. Alfred Wierzbicki z KUL. Promocji książki towarzyszyło otwarcie wystawy „Łódź Jana Karłowicza” udostępnionej przez Muzeum Miasta Łodzi. W tym mieście, we współpracy z Centrum Dialogu im. Marka Edelmana, 17 czerwca 2016 r. odbyło się trzecie spotkanie promocyjne.

Stanisław Sarek

- ◆ Spotkanie z cyklu „Autor spotyka krytyków” na temat książki Mariana Surdackiego *Opieka społeczna w Polsce do końca XVIII wieku* (3 XI 2016)

W ramach reaktywowanego w ubiegłym roku cyklu pod nazwą „Autor spotyka krytyków” 3 listopada 2016 r. w siedzibie Wspólnoty Polskiej (Lublin, Rynek 18) Towarzystwo Naukowe KUL zorganizowało dyskusję publiczną zatytułowaną „Opieka społeczna zrodzona z miłosierdzia” wokół wydanej przez siebie książki Mariana Surdackiego *Opieka społeczna w Polsce do końca XVIII wieku*. Współgospodarzem wydarzenia było przynależne do Wspólnoty Polskiej Towarzystwo Naukowe POLSKA-WSCHÓD. Licznie zgromadzonych gości przywitani ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmanna, Prezes TN KUL, i ks. prof. dr hab. Edward Walewander, Prezes TNP-W. Komentatorami publikacji i animatorami dyskusji byli ks. prof. dr hab. Edward Walewander i prof. dr hab. Henryk Gapski.

Zgodzono się, że użyte przez autora w tytule jego książki pojęcie „opieka społeczna” ma charakter umowny i roboczy. Z uwagi na w dużym stopniu kościelne oblicze inicjatyw opiekuńczych, przynajmniej do końca średnio-wiecza, bardziej właściwsze wydaje się operowanie pojęciami „miłosierdzie”, „działalność dobroczynna” czy „działalność charytatywna”, nierozłącznie kojarzonymi z doktryną chrześcijańską. Idea opieki społecznej nad ubogimi z motywów religijnych ma genezę w miłosierdziu głoszonym przez judaizm i chrystianizm. W rozumieniu dzisiejszym termin ten pojawia się u schyłku czasów nowożytnych, dokładniej w Oświeceniu, kiedy opiekę za-

często pojmować jako czysto socjalny obowiązek państwa w stosunku do swoich obywateli.

Oryginalność prezentowanej pracy polega nie tylko na ogólnym ukazaniu i usystematyzowaniu różnorodnych przedsięwzięć, inicjatyw i instytucji opiekuńczo-charytatywnych w ciągu ośmiu wieków istnienia państwa polskiego, ale także na syntetycznej analizie szerokiego katalogu problemów szczegółowych związanych z funkcjonowaniem szpitali i ich życiem wewnętrznym.

Niezależnie od opieki społecznej organizowanej przez Kościół katolicki w pracy przedstawiono również, uwzględniając wielonarodowościową i wielowyznaniową specyfikę Rzeczypospolitej, szpitalnictwo i dobroczynność w innych wyznaniach i religiach: w Kościele protestanckim, Kościele wschodnim, u Żydów oraz w nielicznych enklawach wyznawców islamu. Badacz nie stroni też od porównania sytuacji panującej na ziemiach polskich z rozwiązaniami, jakie w tej dziedzinie podejmowano w Europie.

Uczestnicząca w spotkaniu, jak napisano, liczna publiczność żywo reagowała na przedstawiane problemy, przede wszystkim zadając pytania, ale też sugerując oryginalne uzupełnienia. Kompetentnych odpowiedzi udzielał sam autor, a dopełniali prowadzący dyskusję eksperci.

Stanisław Sarek

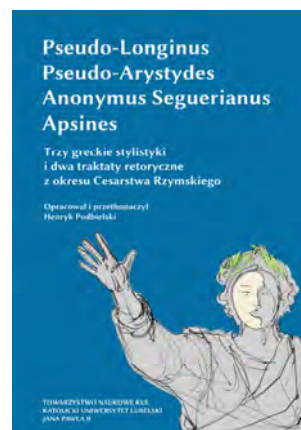
Autor na spotkaniu z krytykami swojej książki – od lewej:
prof. dr hab. Henryk Gapski, ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmann, prof. dr hab. Marian Surdacki
– autor, ks. prof. dr hab. Edward Walewander

- ♦ Spotkanie z cyklu „Autor spotyka krytyków” na temat książek *Trzy greckie stylistyki i dwa traktaty z okresu Cesarstwa Rzymskiego*, ze wstępami, w przekładzie i z komentarzami Henryka Podbielskiego, oraz Ajschylos. *Tragedie*, Tom I-II, w przekładzie, ze wstępami i przypisami Roberta R. Chodkowskiego (8 XII 2016)

Kontynuując cykl pod nazwą „Autor spotyka krytyków”, 8 grudnia 2016 r. Towarzystwo Naukowe KUL zaprosiło na dyskusję publiczną wokół książek *Trzy greckie stylistyki i dwa traktaty z okresu Cesarstwa Rzymskiego*, Wstępami poprzedził, przetłumaczył i komentarzami opatrzył Henryk Podbielski oraz Ajschylos. *Tragedie*, Tom I-II, Przełożył, wstępami i przypisami opatrzył Robert R. Chodkowski.

Po powitaniu przez ks. prof. dra hab. Augustyna Eckmanna, Prezesa TN KUL, publikacje komentowali greccyści z KUL prof. dr hab. Krzysztof Narecki i dr Małgorzata Siwicka. Prof. Narecki zaprezentował, wspierając się multimediami, autorów traktatów zawartych w tomie prof. Podbielskiego, zwłaszcza Longinusa. Natomiast dr Małgorzata Siwicka omówiła istotne walory przekładów prof. Chodkowskiego, w tym w praktyce dydaktycznej na filologii klasycznej.

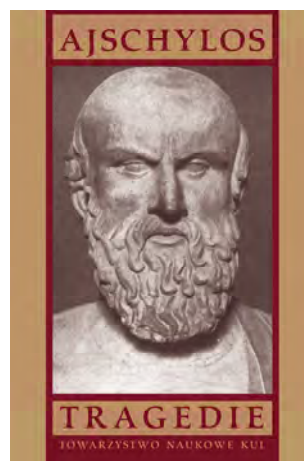
Prof. Henryk Podbielski jest uważany obecnie za najbardziej doświadczonego tłumacza na język polski i najlepszego w Polsce interpretatora naukowej prozy starogreckiej. Jego pierwszym poważnym doświadczeniem translatorskim było przełożenie i opracowanie *Poetyki* (1983), a potem *Retoryki* (1988) Arystotelesa. Dzięki późniejszej pracy przekładowej i dogłębnym opracowaniom H. Podbielskiego w kulturze polskiej funkcjonuje już niemal cały dorobek teoretycznej i praktycznej retoryki greckiej, w dużej części opublikowany przez TN KUL. Prezentowany tom otwiera długo oczekiwany nowy przekład wraz z opracowaniem anonimowego, przypisywanego Longinusowi, traktatu *O wzniosłości*. Traktat ten odegrał ogromną rolę w kształtowaniu nowożytnej wrażliwości estetycznej Europy, porównywalną tylko z *Poetyką* Arystotelesa. Pozostałe zawarte w tym tomie dzieła, czyli przypisywane Arystydesowi traktaty *O stylu politycznym* i *O stylu prostym* oraz traktaty retoryczne Anonima Seguerianusa i Apsinesa, nie były nigdy dotąd tłumaczone na język polski. Jest to zatem pierwszy ich przekład i pierwsza tak wszechstronna prezentacja w języku polskim.

Robert R. Chodkowski zaś, znany badacz i tłumacz tragedii greckiej, uporawszy się z tragediami Sofoklesa (również wydane przez TN KUL), wzięł na swój warsztat translatorski dzieła Ajschylosa (525-456), twórcy tragedii greckiej w jej formie literackiej i teatralnej. Tym samym wpisał się w krąg znakomitych tłumaczy Ajschylosa, obok Z. Węclewskiego (1873), J. Kasprowicza (1931), S. Srebrnego (1952). Nawet bowiem przekłady S. Srebrnego stały się już dla młodego pokolenia Polaków nie w pełni zrozumiałe. Wynika to nie tylko z upływu czasu, lecz również z faktu, że S. Srebrny świadomie swoje przekłady archaizował. Cechuje je też czasami przesadny patos i emfaza. R.R. Chodkowski w swoich przekładach unika takich środków stylistycznych i posługuje się współczesną polszczyzną literacką. Po tomie I, zawierającym *Persów*, *Siedmiu przeciw Tebom*, *Błagalnice* oraz *Prometeusza w okowach*, w 2016 r. ukazał się tom II, zawierający Ajschylejską *Oresteję*, czyli *Agamemnona*, *Ofiarnice* i *Boginie łaskawe*.

W przypadku obydwu badaczy mamy do czynienia z pracami wybitnymi. Dlatego spotkanie miało tytuł „Starogreckie arcydzieła i ich kongenialne przekłady”.

Stanisław Sarek

Autorzy i ich krytycy – od lewej: dr Agata Łuka, prof. Henryk Podbielski, prof. Krzysztof Narecki, dr Małgorzata Siwicka, prof. Robert R Chodkowski

*

Towarzystwo brało udział w:

- ♦ Lubelskich Targach Książki (10-11 VI 2016)
- ♦ Katolickich Targach Książki w Warszawie (7-10 IV 2016)
- ♦ Warszawskich Targach Książki (19-22 V 2016)
- ♦ Targach Książki w Krakowie (27-30 X 2016)
- ♦ Targach Wydawców Katolickich w Lublinie (17-19 XI 2016)
- ♦ Targach Książki Historycznej w Warszawie (24-27 XI 2016)

Dział Marketingu i Kolportażu przygotował ekspozycję książek i prowadził ich sprzedaż na spotkaniach naukowych, odbywających się w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (m.in.: *XLVIII Tydzień Eklezjologiczny Między teologią a pobożnością. „Prawda wiodąca do życia w pobożności” (Tł 1,1)*, konferencja *„Metafizyka Arystotelesa u podstaw kultury filozoficznej”*, konferencja *„Bezpieczeństwo prawne państw demokratycznych w procesie integracji europejskiej Polska – Słowacja – Ukraina”*).

NAGRODY

Nagrodę im. Księdza Idziego Radziszewskiego za rok 2015 za całokształt dorobku naukowego w duchu humanizmu chrześcijańskiego Zarząd Towarzystwa Naukowego KUL przyznał Panu Profesorowi dr. hab. Andrzejowi Półtawskiemu. Nagrodę wręczono 27 IV 2016 r.

Nagrodę im. Księdza Idziego Radziszewskiego za rok 2016 za całokształt dorobku naukowego w duchu humanizmu chrześcijańskiego Zarząd Towarzystwa Naukowego KUL przyznał Arcybiskupowi Stanisławowi Gądeckiemu. Nagrodę wręczono 28 X 2016 r.

Towarzystwo Naukowe w roku sprawozdawczym zdobyło następujące nagrody:

– Nagrodę Stowarzyszenia Wydawców Katolickich *Feniks* w kategorii „Tłumacz” za książkę *Ajschylos, „Tragedie tom I: Persowie, Siedmiu przeciw Tebom, Błagalnice, Prometeusz w okowach”* w tłumaczeniu p. prof. dra hab. Roberta Chodkowskiego. W tej samej kategorii „Tłumacz” wyróżnienie otrzymała inna książka wydana przez Towarzystwo: *Beda Czcigodny, „Natura wszechświata. Czas i jego rodzaje. Rachuba czasu”* Tłu-

maczenie zbiorowe z języka łacińskiego pod redakcją Tadeusza Gaci. Wstępem opatrzył Henryk Wąsowicz, objaśnienia dała Natalia Turkiewicz.

– Nagrodę Stowarzyszenia Wydawców Katolickich *Feniks* – wyróżnienie w kategorii „Seria wydawnicza” otrzymały „Dzieła zebrane” ks. prof. Tadeusza Stycznia SDS.

– Nagrodę im. prof. Jerzego Skowronka w dziedzinie historii i archiwistyki za publikację *Wobec roku 1863. Księża w powstaniu styczniowym i ich losy*, autorstwa Eugeniusza Niebelskiego.

Towarzystwo było promowane w środkach masowego przekazu m.in. poprzez wywiady z Autorami w trakcie promocji książek.